

Aleg. 102

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie dodatkowego kredytu na
bezprowcentowe pożyczki dla gmin na budowę koszar
dla c. k. wojska.

Wysoki Sejmie!

Sprawozdaniem z dnia 10. Sierpnia 1887 do L. 23.867 w przedmiocie utworzenia jednolitego stałego funduszu na bezprocentowe pożyczki dla gmin na budowę koszar dla c. k. wojska, Wydział krajowy miał zaszczyt przedłożyć Wysokiemu Sejmowi wniosek na uzupełnienie tych kwot, które Wysoki Sejm dotychczas na bezprocentowe pożyczki dla gmin na budowę koszar uchwalił do wysokości jednego miliona, uznanie tego funduszu za odrębny i stały fundusz pożyczek i w tym celu upraszał Wydział krajowy o przyznanie kredytu na rok 1888 w kwocie 109.868 zł., a na dalsze cztery lata 1889 — 1892 o kredyt roczny po 79.017 zł. rocznie.

Wnioski swe uzasadnił Wydział krajowy w powołanem sprawozdaniu względami na konieczność z ustawy państwowej z dnia 11. Czerwca 1879 r. płynącą potrzebę przyjsia z pomocą gminom, w których rozmieszczono załogą oddziały c. k. wojska wszelkiej broni.

Potrzebę tego wniosku udowadniała w szczególności dołączona do powyższego sprawozdania tabela, w której zestawiono szereg petycyj i prośb gmin, które budowę koszar lub magazynów wojskowych prowadzić muszą z powodu usilnych żądań c. k. władz wojskowych. Zestawienie to porównane z wykazem pożyczek przyznanych gminom z kredytów na cel przez Wysoki Sejm uchwalonych okazuje, że ogólna kwota żądań gmin wynosiła po dzień ostatniego Czerwca 1887 kwotę 3,136.000 zł., podczas gdy ogólna kwota przez Wydział krajowy przyznana wynosiła 660.000 zł. Z tego Wysoki Sejm mógł powziąć przekonanie, w jak szczupłej mierze dotychczasowym zgłoszeniom gmin stało się zadość.

Wydział krajowy układając w Sierpniu r. b. swe sprawozdanie do Wysokiego Sejmu brał na uwagę ówczesny stan zgłoszeń o pożyczki. W tym kierunku wystosował swe wnioski do Wysokiego Sejmu, a sądząc, że żądaniom gmin będzie można zadość uczynić przez udzielenie pożyczek ze stałego funduszu w miarę rozwijającej się i udowodnionej przez c. k. władze wojskowe potrzeby budowania koszar lub magazynów wojskowych, Wydział krajowy wnosił, iżby Wysoki Sejm kredyt dalszy rozdzielił na lata 1888—1892.

Wydział krajowy, przedkładając wówczas ten wniosek Wysokiemu Sejmowi, miał na oku nie tylko wzgląd, iżby Skarbu krajowego w jednym roku wydatkiem zbyt wielkim nie obciążyć, lecz nadto i okoliczność, że wprawdzie istnieje potrzeba pobudowania koszar w gminach, co do których c. k. Władze wojskowe ją wykazały, lecz że potrzeba ta nie jest ani tak nagłą, ani tak zwłoki nie cierpiącą, iżby jej powolnem a statecznem udzielaniem pożyczek przez szereg lat pięciu zadość uczynić nie było można. Między chwilą przedłożenia atoli sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 10. Sierpnia 1887 a obecną chwilą zaszły okoliczności, które zupełnie zmieniły stan rzeczy.

Z odez w c. k. Komendy korpusu 11. i c. k. Komendy korpusu 1., tudzież z pisma c. k. Prezydium Namiestnictwa z dnia 14. Grudnia 1887 do l. 12.682/pr., jak niemniej z ustnych informacyi zasięgniętych w dotyczących sferach, okazało się, że potrzeba pobudowania koszar w niektórych miejscowościach jest nie tylko ze względów wojskowych uzasadnioną, ale jest bardzo nagłą i zwłoki nie cierpiącą.

Pod naciskiem c. k. Władz wojskowych i c. k. Władz politycznych zgłosiło się do Wydziału krajowego bądź też do Wysokiego Sejmu wiele gmin w kraju z żądaniem szybkiej pomocy w formie udzielenia pożyczki bezprocentowej.

Żądania te wpłynęły już po przedłożeniu ze strony Wydziału krajowego Wysokiemu Sejmowi sprawozdania „w przedmiocie utworzenia stałego jednomilionowego funduszu na bezprocentowe pożyczki dla gmin na budowę koszar dla c. k. Wojska“.

Z drugiej zaś strony żądania tych ostatnich w miesiącu Grudniu b. r. zgłaszających się gmin znacznie przewyższają kredyt, o który w swem sprawozdaniu Wydział krajowy upraszał Wysoki Sejm.

Podczas bowiem, kiedy Wydział krajowy w przewidywaniu zwyczajnych okoliczności i nie różniącego się od lat poprzednich stanu rzeczy w sprawach kwaterunku c. k. Wojska, rozłożył plan bezprocentowych pożyczek dla gmin na szereg lat dłuższy i w tym celu proponował wstawienie do budżetu krajowego kwoty 109.868 zł. na rok 1888, a kwot po 79.017 zł. rocznie na lata 1889—1892, obecnie nagłe zgłoszenia wielu gmin o wypłacenie większych kwot tytułem pożyczek bezprocentowych na budowę koszar, jak nie mniej polecające je do uwzględnienia pisma c. k. Prezydium Namiestnictwa i c. k. Komendy korpusu czynią koniecznem uzupełnienie poprzedniego planu pożyczek niniejszem dodatkowem sprawozdaniem.

Na uzasadnienie dokładniejsze przytoczonego stanu rzeczy niech posłużą następujące daty:

1. Dnia 3. Grudnia 1887 do LW. 59.184 zgłosiło się miasto Tarnopol z prośbą o udzielenie pożyczki na budowę koszar w kwocie 25.000 zł.

2. Dnia 12. Grudnia 1887 do LW. 60.545 uprasza miasto Bochnia o pożyczkę na takiż sam cel w kwocie 40.000 zł.

3. Dnia 17. Grudnia 1887 do LW. 61.462 przesyła Wydziałowi krajowemu c. k. Prezydium Namiestnictwa odpis petycyi gminy miasta Trembowli o pożyczkę w kwocie 60.000 zł. z prośbą o możliwe uwzględnienie.

4. Dnia 19. Grudnia do LW. 61.961 uprasza gmina miasta Jarosławia o wyjednanie u Wysokiego Sejmu bezprocentowej pożyczki na budowę koszar w kwocie 150.000 zł. płatnej w trzech ratach.

5. Nadto wniosły wprost do Wysokiego Sejmu petycje o udzielenie bezprocentowych pożyczek na ten sam cel:

a) pod l. 100/156 gmina miasta Sambora w kwocie 250.000 zł.;

b) gmina miasta Jarosławia o 20.000 zł. na koszary dla pułku kawaleryi.

Z przedłożonego stanu rzeczy okazuje się, że Wydział krajowy powyższym zgłoszeniom gmin nie może zadość uczynić z kredytu 109.868 zł., o jaki w poprzednim sprawozdaniu

Wysoki Sejm upraszał, gdyż suma powyżej wyszczególnionych żądań kilkakrotnie przewyższa kredyt na rok 1888 na ten cel wnoszony.

Wobec takich okoliczności, Wydział krajowy nie widzi innej drogi wyjścia, jak zmianę wniosków, jakie w poprzednim sprawozdaniu Wysokiemu Sejmowi przedłożył, a mianowicie zmianę w tym kierunku, iżby kwota 395.086 zł., mająca być uzupełnieniem stałego funduszu na pożyczki dla gmin na budowę koszar była wypłaconą nie w ciągu lat pięciu 1888—1892, jak to Wydział krajowy pierwotnie wnosił, lecz żeby została wypłaconą całkowicie już w roku 1888.

Pokrycie tego wydatku Wydział krajowy wnosi rozdzielić w części na fundusz krajowy, w części zaś na pożyczkę umyślnie w tym celu zaciągnąć się mającą.

Ponieważ Wydział krajowy w preliminarzu budżetu krajowego na rok 1888 wstawił był w Rubr. XVII. poz. 251. na dotację dla funduszu jednomilionowego na budowę koszar kwotę 109.868 zł., przeto i obecnie przy powyższym wniosku pozostaje. Resztę zaś brakującą, to jest kwotę 285.217 zł. pokryć przez zaciągnięcie w tym celu pożyczki krajowej. Przypadające zaś rocznie raty amortyzacyjne, tudzież procenta od tej pożyczki, należy wstawiać w Rubr. XVII. poz. 251. wydatków budżetu krajowego na cele kwaterunku dla c. k. Wojska.

Z powodów powyżej naprowadzonych Wydział krajowy przedkłada Wysokiemu Sejmowi następujące wnioski do uchwały:

I. Dotychczas udzielone kwoty na pożyczki bezprocentowe na budowę koszar dla c. k. Wojska stanowić mają odrębny fundusz stały na bezprocentowe pożyczki dla gmin na budowę koszar dla c. k. Wojska.

II. Zwroty udzielonych przez Wydział krajowy pożyczek na budowę koszar mają od 1. Stycznia 1888 wpływać nie do Rubr. VI. dochodów funduszu krajowego, lecz do utworzonego stałego funduszu pożyczek bezprocentowych na budowę koszar dla c. k. Wojska.

III. Sejm przeznacza dla uzupełnienia powyższego stałego funduszu pożyczkowego do kwoty 1,000.000 zł. (jednego miliona zł. w. a.) jako dotację na rok 1888 sumę 395.086 zł. (trzysta dziewięćdziesiąt pięć tysięcy ośmdziesiąt sześć zł. w. a.)

IV. Na pokrycie tego wydatku Sejm wstawia w Rubr. XVII. poz. 251 budżetu funduszu krajowego na rok 1888 kwotę 109.868 zł., jako część dotacyi dla funduszu jednomilionowego na pożyczki dla gmin na budowę koszar dla c. k. Wojska.

V. Na pokrycie reszty tego wydatku Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki krajowej pod najkorzystniejszymi dla kraju warunkami i w tym celu wydaje A) B) załączoną pod A) ustawę i załączoną pod B) uchwałę.

We Lwowie dnia 21. Grudnia 1887.

Marszałek krajowy:

Jan Tarnowski w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Franciszek Smolka w. r.

Członek Wydziału krajowego.

A.

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zaciągnięciu pożyczki w sumie 285.217 zł. na uposażenie stałego funduszu jednomilionowego na pożyczki dla gmin na budowę koszar dla c. k. wojska.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Upoważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki pod jak najkorzystniejszymi dla kraju warunkami w sumie 285.217 zł. na uposażenie stałego funduszu jednomilionowego na pożyczki dla gmin na budowę koszar dla c. k. wojska.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom skarbu i spraw wewnętrznych.

B.

U c h w a ł a.

Wzywa się c. k. Rząd, aby dla pożyczki krajowej w sumie 285.217 zł. zaciągnąć się mającej, wyjednał w drodze właściwej uwolnienie od wszelkich opłat i należności skarbowych.
